

Bijlage 6 Aangevuld toetsingskader

Inleiding

Alle omgevingsdiensten moeten aan de zes genormeerde kpi's voldoen. Deze normen geven de ondergrens aan. Het staat partijen in het belang van de bescherming van de leefomgeving uiteraard vrij om daarbovenop extra te investeren. Alle criteria en kpi's voor robuustheid dienen in samenhang te worden toegepast. Een omgevingsdienst kan dan volledig robuust zijn, of op een of meer onderdelen versterking behoeven. Een inhoudelijk toetsingskader (ook in samenhang met de visitaties) biedt houvast voor de verdere doorontwikkeling van de omgevingsdiensten en daarmee versterking van het VTH-stelsel. Na de vaststelling of aan de zes vastgestelde kpi's wordt voldaan, is het aan het regionaal bestuur om te bepalen wat gelet op het voldoen aan randvoorwaarden, criteria en kpi's nodig is om de omgevingsdienst robuust te laten zijn. Dit dient te worden vastgelegd in een door het bestuur vastgesteld plan van aanpak c.q. verbeterplan. Deze manier van toetsen biedt ruimte om ook te kijken naar het stelsel van omgevingsdiensten in het geheel.

Hieronder leest u de antwoorden van de ODMH

Randvoorwaarden

- 1) Wordt aan alle randvoorwaarden voldaan zoals opgenomen in de door het BO IBP VTH vastgestelde notitie? Zo nee, neem in plan van aanpak op wat daarvoor moet gebeuren.

	Ja	Nee
Alle gemeenten en provincies nemen deel aan de omgevingsdienst en hebben alle basistaken volledig overgedragen	Ja	
De governance is ingericht, er is sprake van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap, onafhankelijkheid en gezag het accounthouderschap is ingevuld, de directeur heeft een stevige positie en mandaat (als aan 1 van deze onderdelen niet wordt voldaan dan nee invullen) (heeft samenhang met pijler 5)	Ja	
Voor de minimale omvang telt uitsluitend de omzet van de basis- en milieugerelateerde taken. Er is een duidelijk onderscheid tussen deze taken en de niet milieugerelateerde plustaken	Ja	
Er wordt zelfstandig voldaan aan de minimale normen voor robuustheid	Ja	
Zijn er specifieke kennisgebieden of taken die door een andere dienst worden uitgevoerd? Zo ja, specificatie in pva met daarbij de gemaakte afspraken over o.a. verantwoording.	Ja (BRZO)	
Bij de toetsing wordt rekening gehouden met de robuustheid in de toekomst (meerjarig perspectief, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen structurele en incidentele middelen)	Ja	

Innovatie

De omgevingsdienst moet in staat zijn tijdig en adequaat producten en diensten te ontwikkelen met het oog op toekomstige opgaven. Er dient daartoe voldoende aandacht, capaciteit en budget te zijn voor innovatie. Onder innovatie wordt verstaan: een sterk vernieuwd product (bv. wijze van monitoring), dienst (bv. digitaal inzien van vergunningen), proces (bv. vergunningverlening of digitaal opsporen) of manier van werken (bv. toezicht met behulp van drones). Innovatie mag niet ten laste komen van het primaire proces. Op enig moment worden de ontwikkelde innovaties onderdeel van

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

het primair proces. Uit de (meerjarige) innovatiekalender moet blijken hoe innovatie binnen de organisatie is geagendeerd en georganiseerd.

- 2) Is er een (meerjarige) innovatieagenda?
 - a) Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva aanpak opnemen hoe deze innovatieagenda er gaat komen.
 - b) Zo ja, is er vrij besteedbaar budget voor innovatie?
 - i. Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva aanpak opnemen hoe dit vrij besteedbare budget er gaat komen.
 - ii. Zo ja, voldoet dit aan het percentage van minimaal 1% van de begroting? Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva opnemen hoe dat er gaat komen.

ODMH werkt met een koersplan 2023 - 2026. Hierin staan speerpunten en prioriteiten beschreven. Het strategisch plan wordt jaarlijks ook uitgewerkt in afdelings- en teamplannen. Ook stelt ODMH jaarlijks een uitgangspuntennotitie op waarin de ontwikkelingen die op de dienst en de opdrachtgevers afkomen worden uitgewerkt. Innovatie is dus in de gehele organisatie belegd en er is innovatiefocus bij het management van ODMH. Bijvoorbeeld recent toezicht en handhaving aan hand van drones, uitgangspuntennotitie is basis voor innovatie, er is formatie die niet in primair proces zit om ontwikkelingen van buiten naar binnen te halen (beleidsadviseurs).

Antwoord op 2b: Ja.

Er is vrij besteedbaar budget voor innovatie. ODMH heeft echter geen specifiek innovatiebudget. Innovatiebudget is verdisconteerd in het integrale uurtarief van ODMH, is opgenomen in de jaarprogramma's met de opdrachtgevers of verkrijgt ODMH via extra opdrachten. In het uurtarief is bijvoorbeeld functioneel applicatiebeheer, opleidingsbudget en materiele overhead zoals geluidapparatuur of drones meegenomen. De jaarprogramma's bevatten bijvoorbeeld uren voor beleidsadvies of maatwerkprojecten. In sommige gevallen wordt gebruik gemaakt van incidentele gelden (SPUK). Ook wordt soms geld gereserveerd via de bestemmingsreserve 'Ontwikkelingen' in de jaarrekening, dit is bijvoorbeeld gedaan voor de Omgevingswet.

In zijn algemeenheid is niet het beschikbaar ontwikkelbudget leidend, maar wat er nodig is op het vlak van innovatie. Dat staat beschreven in koersplan en uitgangspuntennotitie. De prioriteiten worden bepaald door te kijken naar wat de omgeving vraagt en wat ODMH zelf wil bereiken. Op deze manier bereikt ODMH dat een goed idee kan worden opgepakt. Als ODMH buiten de geplande en gecommitteerde ontwikkelprojecten onderwerpen traceert die ODMH waardevol vindt en die passen bij de ODMH-ambitie, dan zoekt ODMH hiervoor ruimte.

Antwoord op 2b, ii:

Ja, het percentage is 2,4% van de begroting.

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

Sturing

De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld.

De omgevingsdienst heeft een opleidingsprogramma met daarin opgenomen het reguliere onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden én de benodigde investeringen in opleiding en training t.b.v. nieuwe kennis, kunde en vaardigheden.

- 3) *Het opleidingsbudget voor het onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden is tenminste 3% van de loonsom. De begroting dekt de benodigde middelen voor de uitvoering van het opleidingsprogramma (De gehanteerde definities voor de opleidingsuitgaven en het loonkostenbudget zijn conform het A&O fonds gemeenten).*

- a. *Zo ja, wat is het percentage?*

Het opleidingsbudget voor het onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden is 3,8% van de loonsom.

- b. *Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze KPI. In plan van aanpak opnemen hoe deze er gaat komen.*

De omgevingsdienst beschikt over een business-intelligence (BI) strategie. Die beschrijft o.a. hoe de organisatie gegevens verzamelt, analyseert en benut om beslissingen te nemen en welke ambities men heeft met het beoogde resultaat en hoe dat te realiseren. Het advies is dat de omgevingsdienst drie fte in dienst heeft die werkzaam zijn op het gebied van BI.

- 4) *Beschikt de omgevingsdienst over een business-intelligence strategie?*

- a. *Zo ja, waar blijkt dat uit? Hoeveel fte is beschikbaar voor deze werkzaamheden?*

- b. *Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva aanpak opnemen hoe dit er gaat komen.*

Antwoord: ja.

ODMH werkt sinds 2007 met een zaak- en tijdschrijfsysteem. ODMH werkt met een capaciteitsplanning om te kunnen anticiperen op de vraag van opdrachtgevers en om de middelen dienovereenkomstig toe te wijzen. Zowel medewerkers als management vinden in onze reporting tool en persoonlijke dashboards de voor hen relevante informatie. Bijvoorbeeld stand van zaken op KPI's of een voortgangsrapportage per opdrachtgever of per project.

Voor het bepalen van de frequentie van toezicht gebruikt ODMH een risico-analyse. Het komen tot een meer integrale en meer outcome gerichte risico-analyse is in ontwikkeling. ODMH wil hier aansluiten bij ontwikkelingen in het kader van het IBP VTH.

In het kader van de doorontwikkeling van de OD's in Zuid-Holland wordt op het gebied van digitalisering samengewerkt in een datalab en aan de verdere ontwikkeling van de Altijd actuele digitale Vergunning (AadV).

Er is bij ODMH 5,8 fte beschikbaar.

Kwaliteitscriteria

- 5) *Wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria (voor alle taken)?*

- a. *Zo ja beschrijf waar dat uit blijkt.*

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

- b. Zo nee, wat is daarvoor nodig (opnemen in pva)?

Antwoord: ja.

Bij de implementatie van de eerste versie van de kwaliteitscriteria heeft ODMH de zelfevaluatiETOOL gebruikt. Sindsdien controleert ODMH jaarlijks aan de hand van de mutaties in personeelsbestand en eventuele nieuwe versies van de kwaliteitscriteria of ODMH nog steeds voldoet. Momenteel is dit nog een handmatige klus omdat nog niet alle teams zijn ingevoerd in ons systeem ORCA. Voor taken waarvoor wij niet voldoen met eigen medewerkers, voldoen we via inhuur met de juiste opleiding / ervaring, zetten we opdrachten uit bij een geschikt bureau of werkt ODMH samen met andere OD's. De taak Externe Veiligheid is daar een voorbeeld van. Met eigen medewerkers zitten we met deze taak op de grens, maar doordat we samenwerkafspraken hebben, voldoen we.

Congruentie en samenhang werkgebied

- 6) Is het werkgebied congruent met het karakter van het werkgebied en de maatschappelijke opgaven?
- a. Zo ja, waar blijkt dat uit?
- b. Zo nee, welke mogelijkheden zijn er om die congruentie te bereiken (opnemen in pva)?

Antwoord: ja.

Het gebied bestaat uit een combinatie van landelijk gebied en middelgrote steden in het Groene Hart en het werkgebied van de ODMH is daarmee congruent.

Omvang

- 7) Hoe groot is de omvang van het regionaal werkprogramma (VTH-uren) (inclusief ketentoezicht), uitgesplitst naar basistaken en milieugerelateerde plustaken en overige plustaken (inclusief overhead)?

Antwoord:

Voor het jaar 2023:

1. Basistaken	€ 4.674.000
2. Milieugerelateerde plustaken	€ 12.780.000
3. Overige plustaken (waaronder BWT)	€ 7.071.000
Totaal	€ 24.525.000

- 8) Voldoet de omvang van de omzet voor basis- en milieugerelateerde plustaken (inclusief overhead) aan de vastgestelde geïndexeerde norm van € 16,5 miljoen?

Antwoord: ja, zie vraag 7.

- a. Zo ja, wat is de capaciteitsverdeling over de verschillende benodigde functies en is minimaal 80% van de medewerkers in vaste dienst?
- b. Zo nee, zijn er mogelijkheden om aan die omzet te komen door de uitbreiding met milieugerelateerde plustaken door de huidige deelnemers, waarbij de uitgebreide

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

taken voldoen aan de kwaliteitscriteria? Of zijn er mogelijkheden om de capaciteit voor basis- en milieugerelateerde taken op te plussen? Beschrijf dit in het plan van aanpak. Geef daarbij ook aan welke stappen er worden gezet om 80% van de medewerkers in vaste dienst te krijgen.

Capaciteitsverdeling over functies:

milieu vergunningverlening (min 16 fte)	18
milieumeldingen (onderdeel van formatie vv)	
milieutoezicht (min 54 fte; incl bouw prov taken, energiebesparing en duurzaamheid, ketenhandhaving, natuur en juristen) ¹	43,5
strafrechtelijke handhaving / BOA (min 4 fte)	5
bouwen vergunningverlening (min 4 fte voor prov taken)	28
Bouwen toezicht (Minimaal 4 fte voor provinciale taken)	13
Juridische handhaving (Minimaal 4 fte)	13
Bodem toezicht (Minimaal 4 fte)	4
Asbest toezicht (Minimaal 4 fte)	5
Specialistische taken (Minimaal 20 fte) (bouw provinciale taken, bodem, geluid, EV, afvalwater, CE en ZZS)	53

¹ Het aantal direct toegewezen fte's is in de afgelopen jaren gedaald naar dit niveau door uitnemen van administratieve taakonderdelen bij toezichthouders en efficiëncy-verbetering door digitalisering. Hierom is het bestuur van mening dat ook hier sprake is van een robuust onderdeel. Daarnaast is het toezicht op natuur in Zuid-Holland ondergebracht bij de OZH. Norm fte IBP op basis van 1300 uur.

Antwoord: 85% van de medewerkers is in vaste dienst.

Continuïteit

- 9) Zijn er i.v.m. het efficiënter kunnen werken (o.a. door robuustere overhead) mogelijkheden voor de uitbreiding met niet-milieugerelateerde plustaken, waarbij de uitgebreide taken voldoen aan de kwaliteitscriteria?

Antwoord: ja.

Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld het uitvoeren van de BWT-taak voor de gemeenten Alphen ad Rijn en Krimpenerwaard. Ook op het gebied van duurzaamheid ziet ODMH verdere mogelijkheden.

- 10) Welke afspraken zijn gemaakt in de gemeenschappelijke regeling over het terugnemen van (milieugerelateerde)plustaken?

Antwoord:

In de gemeenschappelijke regeling van de ODMH is een garantstelling opgenomen. Bepaald is dat de deelnemers er te allen tijde voor zorgen dat de ODMH over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen te kunnen voldoen. Bezuinigingen van deelnemers kunnen de continuïteit van de dienst beïnvloeden. Daarom zijn daar uitgangspunten voor vastgelegd. De afspraken over het terugnemen van taken en bezuinigingen zijn neergelegd in de Nota planning & control van de ODMH. Deelnemers kunnen jaarlijks 2,5% bezuinigen (minder taken afnemen) zonder dat over frictiekosten wordt gesproken. Wensen tot een grotere afname van taken worden met het dagelijks bestuur afgestemd in het kader van de continuïteit van de dienst.

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

11) Zijn deze afspraken toereikend om ook bij terugname robuust te kunnen blijven?

- a. Zo ja, waar blijkt dat uit?
- b. Zo nee, wat moet er worden geregeld om ook bij terugname robuust te kunnen blijven (opnemen in plan van aanpak)?

Antwoord: ja en nee.

Zowel ja als nee ingevuld omdat het afhankelijk is van welke taken teruggenomen worden door een opdrachtgever. Als het bijvoorbeeld de bouwtaken betreft, dan blijft ODMH robuust. Als het de milieugerelateerde taken zijn, dan zakt ODMH mogelijk onder de gestelde drempelwaarde, maar is de dienst niettemin robuust gezien de bredere takenbasis die de ODMH geniet, in lijn met de Omgevingswet.

Op het moment dat het zich voordoet maakt ODMH een plan van aanpak en voert dit uit.

De omgevingsdienst brengt, conform de voorschriften uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), bij de begroting en de jaarrekening het weerstandsvermogen in beeld. Doel van het weerstandsvermogen is om afdoende algemene reserve te hebben voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers. Er vindt jaarlijks een actualisatie van de bepaling van het weerstandsvermogen plaats, op basis van een actuele risicobeoordeling. Daarbij wordt ook de mogelijke financiële impact van risico's wordt geactualiseerd.

12) Heeft de omgevingsdienst een weerstandsratio van minimaal 0,8?

- a. Zo ja, wat is de ratio?

Antwoord: De weerstandsratio is 0,92%.

- b. Zo nee, is expliciet (in de GR of in beleidsregels) vastgelegd dat (bepaalde) risico's worden opgevangen door deelnemers?
- c. Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. Opnemen in plan van aanpak hoe aan weerstandsratio van minimaal 0,8 wordt voldaan danwel beschrijven hoe vastgelegd gaat worden dat risico's worden opgevangen door de deelnemers.

13) Als robuustheid niet te bereiken is met uitbreiding van taken of opplussen van capaciteit, welke mogelijkheden voor fusies zijn er gelet op het voldoen aan de omzetnorm voor basis- en milieugerelateerde plustaken en de vereiste congruentie met het werkgebied? Uitleggen in plan van aanpak wat de af/overwegingen in dit kader zijn geweest met name met betrekking tot de congruentie.

Antwoord:

De ODMH voldoet aan de criteria voor robuustheid, maar we staan open om mee te denken indien zich problematiek voordoet in het Groene Hart.

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten

15 juni 2023 Eindnotitie

- 14) Zijn daar al (oriënterende) gesprekken over gevoerd? Graag uitkomsten opnemen in het plan van aanpak.

Antwoord: niet van toepassing.

- 15) Wordt met de beoogde fusie voldaan aan alle randvoorwaarden en genormeerde kpi's voor robuustheid?

- a. Zo ja, vul een gecombineerd toetsingskader in.
- b. Zo nee, beschrijf welke andere mogelijkheden er zijn om aan de robuustheidscriteria te kunnen voldoen.

Antwoord: niet van toepassing.